

**Senioři z Lazců mají
už přes půl roku
svůj klub**

strana 4

**Chceme pozvat
seniory z ústraní
do společnosti**

strana 10–11

**Žijeme aktivně,
bez ohledu na věk!**

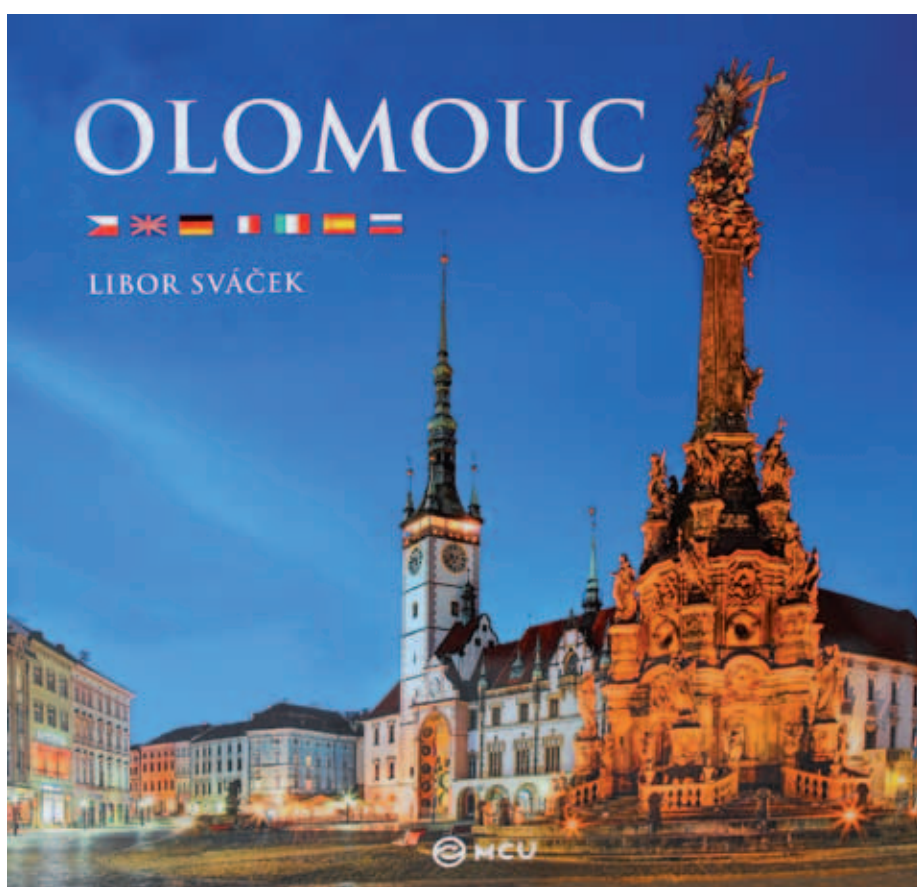
strana 19

Město má knihu! Je krásná a jmenuje se Olomouc

Nový krásný přírůstek rozšířil v závěru loňského roku rodinu reprezentačních knih o Olomouci. Na pulty knihkupectví se dostává fotografická publikace s lakonicky minimalistickým pojmenováním, o to však bohatším obsahem. Kni-

krásné knize přibývá nyní další takové dílo,“ uvedl při křtu v obřadní síni radnice tehdejší primátor Martin Novotný. Snímky v knize nabízejí jak klasické a dobře známé pohledy na město, které vždy znovu a znovu inspirují snad kaž-

třeba i nové záběry,“ komentoval fotografie jejich autor Libor Sváček. Jak uvedli zástupci vydavatelství, kvůli krásám našeho města změnili původní ediční plán. „Měli jsme nyní vydávat knihy o Ostravě a Plzni. Paní Jitka Lučanová

hu Olomouc s fotografiemi Libora Sváčka, úvodním slovem arcibiskupa Jana Graubnera a doprovodnými texty Pavla Radosty vydává česko-krumlovské vydavatelství MCU.

„Vzpomínám si, jak jsem v dětství, kdy mě postihla chřipka, hrozně rád prohlížel knihovnu rodičů a z ní si vybíral k listování knihu fotografií Olomouce od Rudolfa Smahela. Moc mě těší, že k této

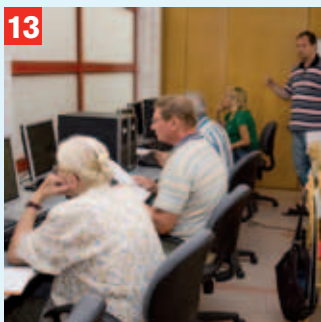
děho fotografa, tak i neobvyklé záběry s originálními kompozicemi. I Olomoučan, který ve svém městě prožil celý život, může být chvílemi překvapen, z jakých různých úhlů ještě lze ulice a náměstí Olomouce vidět. „Určitou výhodou pro mě bylo, že na rozdíl od olomouckých fotografů, kteří už město dávno dobře znají, jsem mohl Olomouc poznávat nově a hledat tak

Chcete vyhrát krásnou fotografickou knihu?

Napište do 30. dubna správnou odpověď na soutěžní otázku a zašlete ji na adresu michal.folta@olomouc.eu nebo Magistrát města Olomouc, Oddělení mediální komunikace, Horní nám. 1, Olomouc 779 11. Otázka zní: **Ve kterém roce byl Sloup Nejsvětější trojice v Olomouci zapsán na seznam světového kulturního dědictví UNESCO?**

z informačního centra mě ale přesvědčila, abychom se přijeli podívat do Olomouce, a to rozhodlo,“ řekl Martin Hák, jednatel vydavatelství MCU.

Kniha je k dispozici jak v Informačním centru Olomouc, tak i na pultech knihkupectví. Coby reprezentativní dárek pro návštěvy a delegace poslouží magistrátu i různým zdejšími institucím, takže kniha bude jakýmsi vyslancem krás Olomouce v blízkém i dalekém zahraničí. Vydavatelství MCU pojímá tento počín jako ucelený komplex, současně totiž uvádí na trh i kalendář fotografií města na rok 2014 a v brzké době vydá také průvodce městem.

4 Senioři z Lazců mají už přes půl roku svůj klub 4

8 Klub Parkinson pomáhá lidem s vážnou nemocí 5

Kluby seniorů pohledem jejich členů 6

12 Tísňová péče: vítaná pomoc pro osamělé v nouzi 8

Nástrahy života aneb senior v nebezpečí 9

13 Chceme pozvat seniory z ústraní do společnosti – rozhovor s náměstkyní primátora Evou Machovou 10

Na návštěvě v Domově seniorů Pohoda Chválkovice 12

17 Jak s počítačem? Maltéžská pomoc nabízí počítačové kurzy pro seniory 13

Kam za kulturou a společenským životem 14

Z Olomouce do Jeseníka bez bariér 15

Olomouc, 1714: malíř, pivovar a jedno seznámení 16

Město bez bariér? To je cíl velkolepého projektu 17

O čem se psalo před sto a více lety + fotoreportáž 18–19

Vážení čtenáři,

dnes se Vám dostává do rukou první číslo nového časopisu Olomoucký senior.

Možná si někdo položí otázku, zda je vůbec nutné vydávat speciální časopis zaměřený právě na seniory. My si myslíme, že ano, a věříme, že s námi budete souhlasit i vy, naši čtenáři. V životě existuje tolik různých situací a momentů, kdy si člověk opravdu sám neví rady a potřebuje nějakou pomoc. A právě to bylo jedním z hlavních impulsů pro vznik časopisu zaměřeného na život a problémy starších generací.

Jakmile skončí takzvaná produktivní etapa života, tedy v okamžiku, kdy odejdeme z pracovního poměru do zaslouženého důchodu, vystane před člověkem řada otázek a témat, na něž by dříve možná ani nepomyslel. A právě proto chce tým časopisu nabídnout pomoc každému, kdo zvažuje, jak trávit volné dny, jak vyřídit tu či onu úřední záležitost, kam vyrazit na výlet či třeba kde najít kontakty na lidi své generace. Jsme přesvědčeni o tom, že v Olomouci existuje široké spektrum možností, jak příjemně a aktivně žít a trávit seniorský věk, a přitom se o řadě z těchto nabídek a variant obecně neví. Pokud se nám podaří pomoci vám při hledání takových možností a přitom vám ještě zpříjemníme volný čas čtením, splní se tak cíl našeho snažení.

Michal Folta

Michal Folta
editor

Olomoucký senior, čtvrtletník olomouckých seniorů, 1. ročník.

Vydává statutární město Olomouc, Horní nám. 583, 779 11 Olomouc, IČ: 00299308

Šéfredaktor JUDr. Hynek Pečinka (hynek.pecinka@olomouc.eu),

editor Mgr. Michal Folta (michal.folta@olomouc.eu), sazba MMOI.

Počet výtisků: 5 tisíc kusů. Tiskne: Epava Olomouc, a. s.

Registrační číslo: MK ČR E 21554. Toto číslo vyšlo 10. března 2014.

Senioři z Lazců mají už přes půl roku svůj klub

Když člověk skončí se zaměstnáním a nastoupí do takzvané penze, má před sebou celou řadu možností.

Záleží nejen na nátuře každého z nás a na našich zájmech, ale také na možnostech, které se nám nabízejí. Je tedy lepší sedět v důchodovém věku doma, háčkovat a koukat na televizi, nebo se setkávat s vrstevníky a dál žít co nejvíce aktivně? Ti, kdo si myslí to druhé, se rádi scházejí například v klubech seniorů. V Olomouci je takových hned osmnáct.

Když se rozhodli aktivní senioři z olomoucké čtvrti Lazce, že také chtějí mít svůj klub, začali jednat. Počáteční nadšení se změnilo v koncepční práci, která vedla loni v létě až k otevření nového klubu. V červnu se tak stal sedmnáctým takovým klubem v Olomouci, od té doby přibyl ještě další, osmnáctý.

25. června se za účasti náměstkyně primátora Evy Machové

Více informací o klubech pro seniory naleznete na stránkách www.olomouc.eu, popřípadě Vám je rádi poskytnou zaměstnanci odboru sociálních věcí Magistrátu města Olomouce:

Mgr. Zdislav Doleček, tel.: 585 562 105, mobil: 606 730 361
e-mail: zdislav.dolecek@olomouc.eu

PhDr. Eva Trčková, tel.: 585 562 112, mobil: 602 123 668
e-mail: eva.trckova@olomouc.eu

Hodolany, Jiráskova 9
Olomouc, U hradeb 2
Olomouc, Javoříčská 2
Olomouc, Polská 57
Nové Sady, Peškova 2
Nová Ulice, I. P. Pavlova 69
Slavonín, Kyselovská 74
Radíkov, Náprstkova 1
Holice, Náves Svobody 38

Neředín, Karafiátová 6
Nedvězí, Jilemnického 29
Lošov, Svolinského 15
Chomoutov, Horecká 2
Topolany, Nedbalova 8
Olomouc, Fischerova 6 KL
Droždín, Gagarinova 17
Svatý Kopeček, nám. Sadové 7
Lazce, Demlova 18

slavnostně otevřel nový klub pro seniory v ZŠ Demlova 18, Olomouc – Lazce. Senioři z Lazců často zmiňovali, že v jejich městské části klub pro seniory chybí. Vedení města již v minulosti chtělo těmto požadavkům vyhovět, ale

chyběly vhodné prostory v majetku města. Místní senioři se dokonce pokoušeli založit klub, který by se scházel v restauračním zařízení, ale to se neukázalo jako krok dobrým směrem. S dobrým nápadem na využití prostor školy tehdy přišla učitelka Eva Čechotková. Následovalo jednání s ředitelkou školy paní Annou Dobrovolnou, která souhlasila se vznikem klubu pro seniory a kanceláře komise místní části v bývalém bytě školníka, který momentálně nesloužil svému účelu.

Na prvním setkání bylo v klubu opravdu plno a přítomní se museli hodně tísnit, aby se vešli. Klub si nakonec zvolil svého předsedu pana Jana Tomáška, který byl vybrán za předsedu v rámci každoročních pravidelných voleb, jež probíhají v každém klubu zpravidla v listopadu.

Činnost klubu se během krátké doby rozběhla velmi dobře

Při slavnostním otevření bylo v klubu seniorů plno.

Foto: archiv

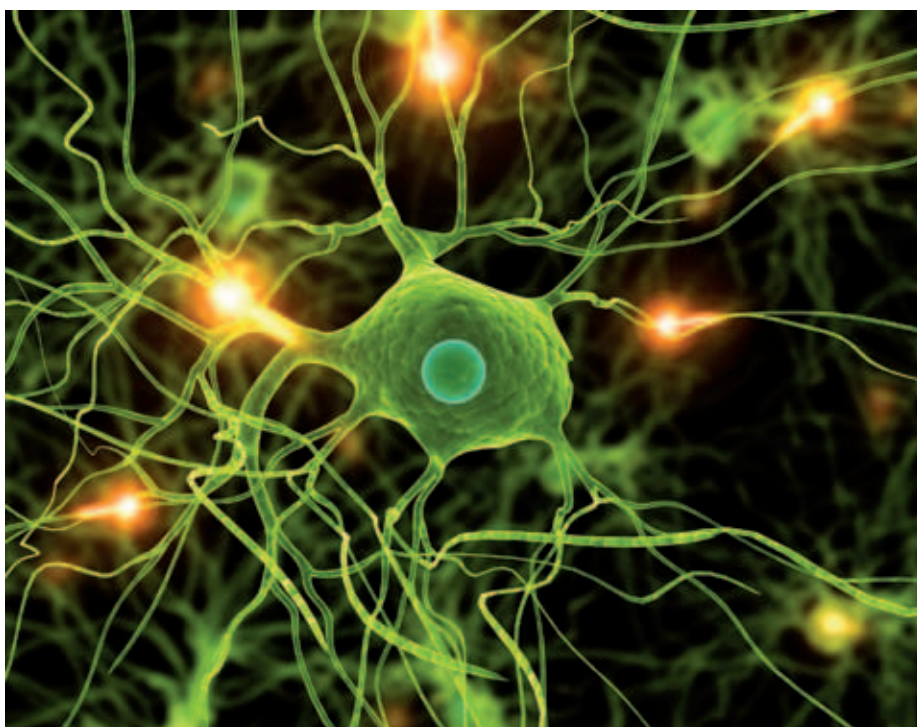
a pomalu mu přestává stačit zájem, které zde je. „O klub a chystané přednášky, besedy a jiné je velký zájem a my se sem prostě nevejdeme,“ říká pan Tomášek, který prosil o možnost zvětšení prostor klubu. To je naštěstí technicky možné. Provede se vybourání jedné vnitřní příčky a díky tomu se schůzová místnost zvětší.

Dnes má klub už téměř dvojnásobek členů než na začátku, což je jasným důkazem, že taková činnost má smysl a je o ní ze stran seniorů zájem. V klubu na Lazcích je opravdu živo a nudit se zde nebudete. Na programu jsou vždy různé besedy, výlety, poznávací zájezdy, návštěvy výstav, kulturní akce a jiné. Mimo to je zde i čas pro-

mluvit si s dalšími členy a možná nalézt i nová přátelství. Magistrát města Olomouce spravuje celkem osmnáct klubů pro seniory, jejichž zřizovatelem je město Olomouc.

Zájemci o členství či členové s připomínkami, nápady, podněty se mohou obrátit na kontakty uvedené v infoboxu. Vlastní aktivity jsou vítány. (zdk)

Klub Parkinson pomáhá lidem s vážnou nemocí

K nechvalně známým chorobám, o nichž se hovoří stále častěji, patří Parkinsonova nemoc. I když se toto onemocnění vyskytuje i mezi mladšími lidmi, nejčastěji se projevuje právě u seniorů. Podle odborníků je v případě problémů s touto nemocí důležitá komunikace a dostatek informací.

Pro nemocného je velmi důležitá komunikace nejenom s ošetřujícím lékařem, rodinnými příslušníky, ošetřovateli, ale také komunikace přímo s osobami se stejným či podobným znevýhodněním. Tento druh pomoci může poskytnout i Společnost Parkinson

se sídlem v Praze. Jedná se o občanskou humanitární neziskovou organizaci, která má zastoupení také v Olomouci, a to prostřednictvím Klubu Parkinson Olomouc.

Klub sídlí na Neurologické klinice Fakultní nemocnice Olomouc, jeho odborným garantem je Petr Kaňovský, přednosta Neurologické kliniky LF UP a FN Olomouc a zároveň vedoucí Centra pro diagnostiku a léčbu neurodegenerativních onemocnění. „Pro naše členy, jejich rodinné příslušníky či ošetřovatele zajišťujeme řadu sportovních i společenských akcí, jejichž hlavní myšlenkou a cílem

je motivovat klienty k pohybu, zábavě, sociálním interakcím a přispívat tak k celkové životní rovnováze a pohodě,“ vyjmenovává předseda klubu Radomil Žert.

Podrobnější informace je možno získat na webových stránkách www.spolecnost-parkinson.cz, nebo na čísle 736 121 195. Aktivity Klubu Parkinson Olomouc lze podpořit dobrovolným příspěvkem zaslaným na číslo účtu: 107-5076240257/0100, k. s. 2013111, za což členové předem děkují. (red)

Parkinsonova nemoc je neurodegenerativní onemocnění centrální nervové soustavy, které přímo souvisí s úbytkem nervových buněk v části mozku nazvané Substantia nigra (černá substance). Nemoc postihuje zhruba 6,3 milionu lidí na celém světě, jen v České republice je to podle dostupných údajů 14 až 16 tisíc osob. Nemoc se obvykle objevuje až po šedesátém roce, ale každý desátý pacient je dnes již mladší čtyřiceti let. Parkinsonova nemoc se velmi často pojí s motorickými i nemotorickými příznaky, jež mnohdy člověka značně oslabují a výrazně ovlivňují kvalitu jeho každodenního života.

Kluby seniorů pohledem jejich členů

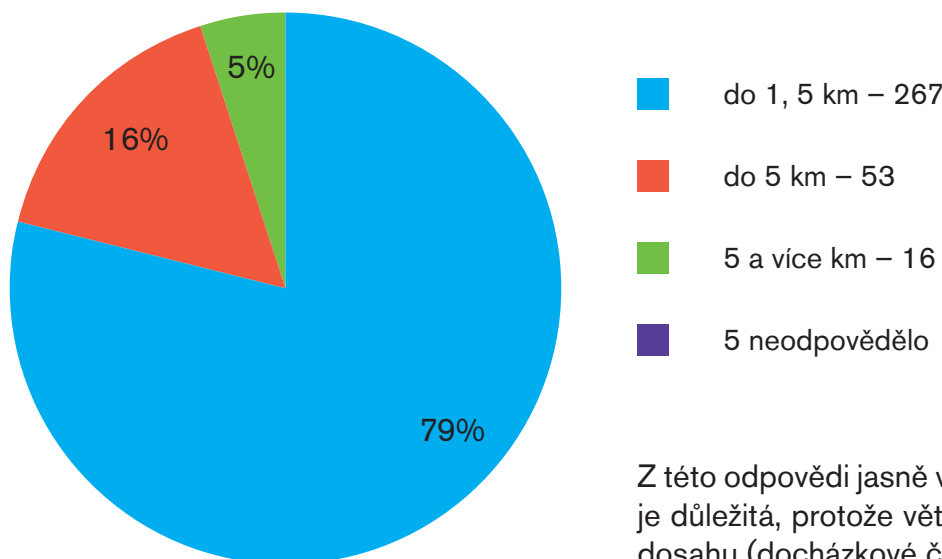
V rámci průzkumu evaluace spokojenosti členů s jejich klubem jsme provedli dotazníkové šetření ve vybraných klubech, kterého se zúčastnilo 341 respondentů.

Z dotazníkového šetření vyplívá důležitost existence klubu pro seniory poblíž místa jejich bydliště.

Členové klubů seniorů jsou spokojeni se zaměřením svého klubu z hlediska hlavních aktivit. Jako největší informační kanál aktivit pro seniory na území města uvádějí předsedu klubu (78 procent), pak ostatní členy klubu (9 procent), internet (9 procent), tisk (3 procenta) a ostatní zdroje (1 procenta).

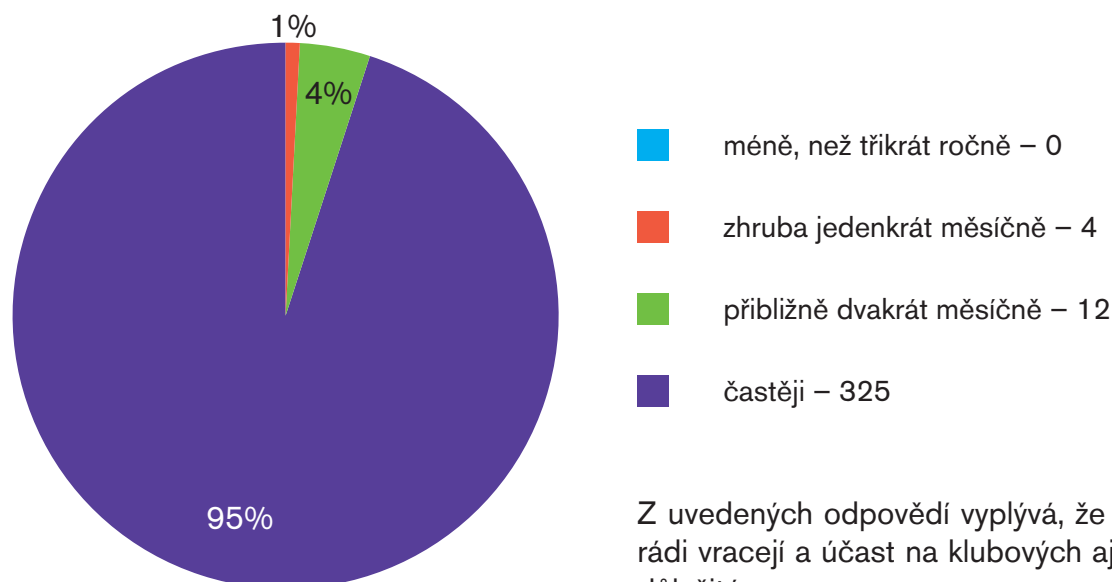
Pokud uváděli nespokojenost spojenou s kluby pro seniory, tak to byly hlavně malé prostory, které znemožňují, aby se senioři setkávali v jeden den ve větším počtu a nemuseli se tísnit v malých prostorech (týkalo se především tří klubů), popř. se setkávat po skupinkách v jiné dny.

Jak daleko od svého bydliště máte klub seniorů? Uvedte odhadem

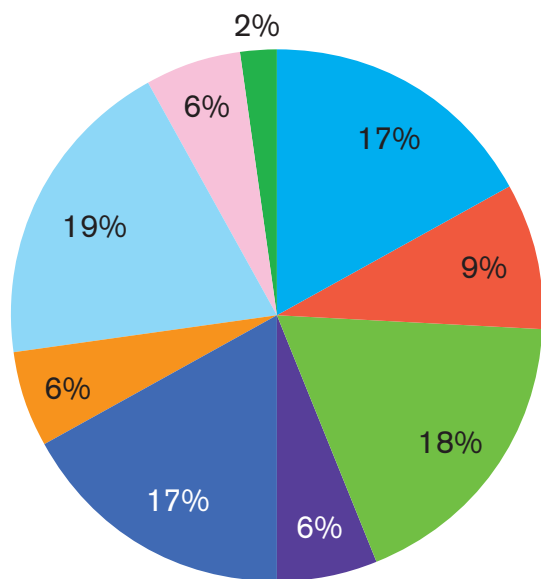
Z této odpovědi jasně vyplývá, že docházková vzdálenost je důležitá, protože většina členů je v relativně snadném dosahu (docházkové či dojezdové vzdálenosti).

Jak často navštěvujete klub seniorů?

Z uvedených odpovědí vyplývá, že členové se do klubů rádi vrací a účast na klubových aj. setkáních je pro ně důležitá.

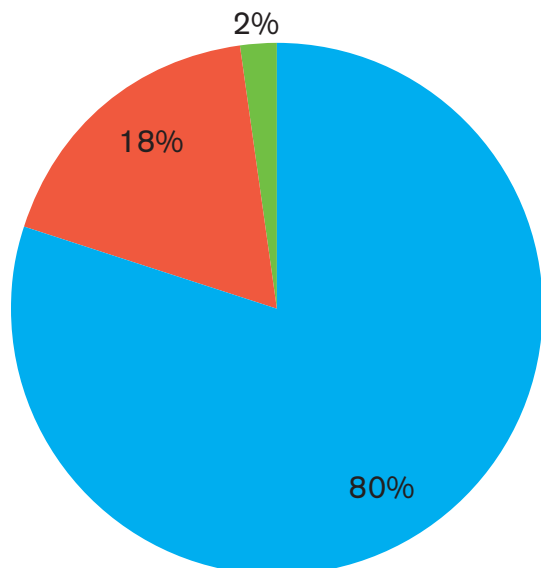
Jaké zaměření klubu upřednostňujete? Můžete vybrat více možností

- hudební – 89
- výtvarné – 33
- taneční – 50
- vzdělávací – 102
- turistické – 98
- stolní a jiné hry – 32
- čtenářské – 32
- jiné – 10
- divadelní/filmové – 94
- 37 neodpovědělo

Tato otázka ilustruje, jaká je různorodost aktivit, které se v klubech seniorů odehrávají. V následující otázce se pak respondenti vyjadřovali k tomu, jak jsou se zaměřením aktivit spokojeni. Jako jiné byly uváděny např. aktivity trénování paměti, cvičení na židlích apod.

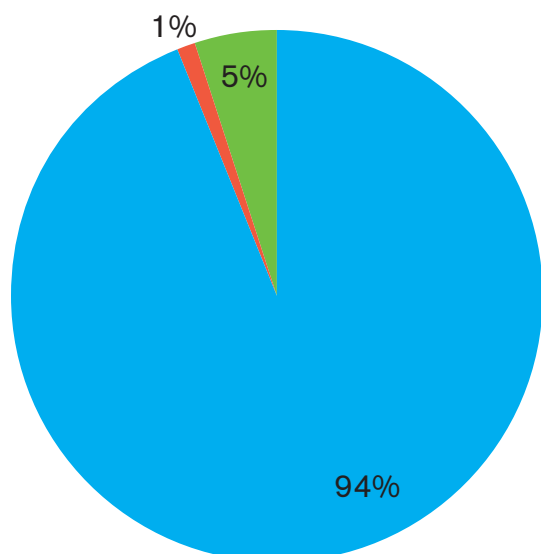
Ohodnoťte na níže uvedené škále spokojenost se současným zaměřením klubu

Velmi spokojen	1	2	3	4	Velmi nespokojen
----------------	---	---	---	---	------------------

- 1–172 respondentů
- 2–49 respondentů
- 3–7 respondentů
- 4–0 respondentů
- 25 neodpovědělo

Našli jste v klubu seniorů nové přátele?

- ANO – 312 respondentů
- NE – 4 respondenti
- 15 neodpovědělo

Tato otázka dokládá důležitost existence klubů pro seniory, které napomáhají přirozeným způsobem dbát na to, aby se lidé seniorského věku nevyčleňovali mimo společnost, ale zůstávali i po odchodu zaměstnání pokud možno aktivní ve způsobu trávení volného času. Až 84 procent respondentů se s novými přáteli dále setkávají i mimo klubové aktivity, což je jistě velmi pozitivní zjištění.

Tísňová péče: vítaná pomoc pro osamělé v nouzi

Už jste slyšeli nebo četli příběh o někom, kdo doma upadl, ztratil vědomí a nemohl se dovolat pomoci, protože s ním doma nikdo nebyl?

Věřte, že se taková situace může stát docela snadno. Lékaři potom občas říkávají: „Kdyby tak přišla pomoc dříve, dalo se udělat víc...“ Může však přijít ona kýženná dřívější pomoc? Ano může!

Existuje poměrně snadné řešení, jak mít větší pocit jistoty a bezpečného domova. Toto řešení se jmenuje tísňová péče. Díky promyšlenému a přitom uživatelsky nenáročnému systému se výrazně zvyšuje šance osaměle žijícího člověka na včasné přivolání pomoci v případě nouze.

Ale já to zatím nepotřebuji...

Velmi často však slýcháváme názor, který lze shrnout slovy „já to zatím nepotřebuji“. Tísňová péče je ale především preventivním nástrojem. Nemělo by nás tedy zajímat, zda tuto službu potřebujeme teď, ale měli bychom mít na paměti fakt, že každý z nás

může tuto pomoc potřebovat v budoucnu a může mu zachránit život a zdraví. Čekat na stav, až teprve budeme službu potřebovat, se nemusí vyplatit, protože stačí malá nevolnost, pokles krevního tlaku, pád, problémy se srdcem, dechem, ale i v případě napadení apod. „Tyto situace, které se bohužel v životě člověka celkem běžně stávají, nečekají, až si zřídíte službu tísňové péče. Jen pro zajímavost v roce 2013 byla ve 283 případech řešena krizová situace uživatelů. Nejčastějším řešením těchto situací bylo spojení s nejbližší kontaktní osobou (např. při pádech) nebo s rychlou záchrannou službou,“ dodává Kateřina Horváthová, koordinátorka střediska tísňové péče Dorkas.

Jak to funguje?

V případě, že nastane nenadálá nouzová situace, zmáčknete tlačítko, které máte například na ruce nebo ve formě přívěsku.

Vzápětí se ozve školený personál, který se s vámi pokusí spojit přes instalovaný hlasitý odposlech (což je zařízení, které má dostatečný výkon na to, aby bylo slyšet po celém bytě). Personál se do-

mluví na řešení situace, popřípadě když se kontakt navázat nepodaří, vyšle na místo pomoc dle domluvy (policie, lékař, rodina apod.).

Co když nedokáži tlačítko zmáchnout?

V bytě je instalováno také čidlo, které zaznamenává pohyb. Pokud zůstane delší dobu bez detekce, může to být způsobeno např. ztrátou vědomí, vyšle signál dispečerce, která zjišťuje situaci. Pohybové čidlo lze dokonce využívat jako náhradu bezpečnostního zařízení, alarmu.

Pokud nahlásíte, že nebudete v bytě, např. z důvodů dovolené, návštěvy, hospitalizace apod. a čidlo vyšle signál na dispečink, je jasné, že někdo vstoupil do obydlí pravděpodobně neoprávněně. V ten okamžik se dispečer pokusí s Vámi spojit a dohodnout řešení, popř. kontaktuje policii aj.

Kdo službu poskytuje

Středisko DORKAS Ostrava, tísňová péče poskytuje již desátým rokem pod záštitou Slezské diakonie nepřetržitou a odbornou pomoc. Během tohoto období zapojili 298 seniorů a osob se zdravotním

Čidlo může být napojeno na linku, popřípadě na mobil.

Tísňová péče – pohled na pracoviště.

postižením (dále jen „uživatelů“), kteří žijí na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje.

V průběhu služby již mnohokrát dispečerky profesionálně řešily situace ohrožující život osob napojených na tísňovou péči Dorkas.

Tísňová péče je vybavena dispečerským pultem, který obsluhují zdravotní sestry a vyškolení pracovníci střídající se v nepřetržitém provozu. Domácnost uživatele je vybavena technickým zařízením umožňujícím v okamžiku ohrožení (pád, náhlé zhoršení zdravotního stavu, napadení apod.) stiskem tlačítka přivolat pomoc.

V případě zájmu o více informací nebo o napojení do systému tísňové péče volejte kdykoliv tel. číslo 596 613 513 nebo 737 223 967. Vstupní jednorázový poplatek za montáž do systému tísňové péče činí 1 500 Kč, měsíční platby jsou 200 Kč. Technické zařízení tísňové péče funguje přes telefonní linky a také přes mobilní síť.

Služba pomáhá klientům i jejich rodině

Mgr. Kateřina Horváthová doplňuje: „Tísňová péče reaguje na problematiku stárnutí obyvatelstva a zvyšující se délku života. Naše

služba napomáhá uživatelům setrvat co nejdéle ve svém domácím prostředí, snižuje jejich obavy z osamělosti a nemožnosti dovolat se pomoci v krizové situaci. Umožňuje jim žít soběstačně a důstojně. Přispívá ke stabilizaci psychického i zdravotního stavu a k posílení sebedůvěry. Současně také pomáhá pečujícím rodinám našich uživatelů.“

Postupné zhoršování zdravotního stavu, např. častější pády, dlouhodobější hospitalizace, jsou konzultovány s rodinou, případně s pečovatelskou službou a situace je mnohdy řešena v rámci provázanosti sociálních služeb například zabezpečením častějších návštěv uživatele a využitím dalších druhů poskytovaných terénních sociálních služeb.

Význam služby tísňové péče je tedy zřejmý. Vyrovnanější a klidnější bývají nejen uživatelé naší služby, ale rovněž i rodina. Rodina oceňuje úbytek stresujících myšlenek, co se asi děje s nemocným rodičem, který bydlí osaměle.

Senioři jistě ocení také fakt, že dispečerky je podle domluvy pravidelně kontaktují, aby vyzkoušely funkčnost zařízení, optaly se, zda je něco nového, zda není něco potřeba, a udržují pravidelný telefonický kontakt. **(hp)**

Nástrahy života aneb senior v nebezpečí

Informační středisko Europe Direct Olomouc pořádá ve spolupráci s Městskou policií Olomouc a Policií ČR akci s názvem Nástrahy života aneb senior v nebezpečí. Přednáškový seminář konaný v rámci Evropského roku občanů, který bude složen z několika tematických bloků, se uskuteční 27. března 2014 od 9 hodin v konferenčním sále magistrátu v Hynaisově ulici.

Strážníci Městské policie Olomouc představí přednášku

o základních pravidlech bezpečného chování, která volně navazuje na projekt Bezpečný senior. Olomoucká městská policie spolu s Policií ČR se pak budou věnovat činností obou složek a důraz bude kladen také na to, jak tyto složky rozeznat a jaká jsou zákonná oprávnění strážníků a policistů. Evropský rozměr celé akce poskytne ve svém bloku středisko Europe Direct Olomouc, přičemž bude objasněna problematika bezpečnosti

a ochrany seniorů v kontextu evropského práva.

Vstup na akci je zájemcům zcela zdarma, k dispozici bude malé občerstvení a drobné dárky pro všechny účastníky. Zájemci se mohou registrovat přímo ve středisku EUROPE DIRECT Olomouc, které sídlí na Horním náměstí v podloubí radnice, nebo na kontaktech: tel.: 585 513 391, mobil: 602 585 870 a emailová adresa: europedirect@olomouc.eu.

(red)

Chceme pozvat seniory

říká náměstkyně primátora Eva Machová

Nový časopis Olomoucký senior je unikátním počinem.

Město se sice problematice života starších lidí věnuje systematicky a dlouhodobě, nicméně vlastní speciální časopis je docela nová platforma, s níž má u nás zkušenost jen několik málo měst. Na motivace a ideje, které stály u vzniku časopisu, jsme se zeptali náměstkyně primátora Evy Machové.

Čtenáři právě dostávají do rukou první číslo nového časopisu Olomoucký senior. Vy jste, paní náměstkyně, stála od počátku u jeho zrodu. Co si od takového projektu slibujete?

Motivů pro vznik takového časopisu je více. Jedná se zejména o potřebu větší informovanosti a podporu v každodenním životě prostřednictvím nabídky volnočasových aktivit, přednášek i služeb. V Olomouci je opravdu velký počet seniorů, ne každý si to uvědomuje. Většina z nich již nechodí do zaměstnání, a pokud jde o informace, jsou odkázáni do značné míry na média, nejčastěji asi na televizi. Když člověk chodí do práce, přeci jen se dostane k více informacím, je v kontaktu s dalšími lidmi, zatímco ve chvíli, kdy senior tráví valnou část svého času doma, je ta situace obtížnější. Časopis Olomoucký senior by měl čtenářům přinášet zprávy o tom, co se ve městě připravuje, co mohou podniknout, kam jít, protože takových nabídek existuje docela dost, ale zdaleka ne všichni se o nich dozvídají. Tím hlavním důvodem je tedy snaha zvýšit informovanost o životě ve městě.

Eva Machová, náměstkyně primátora.

Je podle vás těžší dostat informace k seniorům než k lidem v produktivním věku?

Určitě ano, to je prokazatelná skutečnost. V zaměstnání je snadnější získat různé informace o tom, co se děje nebo co se chystá. A naší ambicí je právě dostat čtenáře na různá místa a na různé akce, aby netrávili čas jenom doma o samotě. Pro ty seniory, kteří žijí

doma, by náš časopis měl znamenat jakousi cestu, jak se dostat z možné izolace do společnosti.

Kolik je vlastně v Olomouci lidí nad šedesát let? A kdo je dnes považován za seniora?

V Olomouci je v současné době zhruba 24 tisíc lidí starších 60-ti let, tj. čtvrtina populace. Pokud jde o to, kdo vlastně je seniorem, to vnímání je velice různé. Jinak jsme vnímali v minulosti my naše babičky a dědečky, jinak jsou hodnoceni senioři dnes. V šedesáti letech většina lidí chodí do zaměstnání, má spoustu povinností a žije velmi aktivně, takže stanovení nějaké objektivní hranice je opravdu těžké. Podle mého názoru záleží především na tom, jak se sám ten či onen člověk cítí. Nezáleží ani tak na věku. My chceme s našim časopisem využít zkušeností, které při práci se seniory máme, a nabídnout jim jak podporu, tak i zpříjemnění života.

V Olomouci se pro seniory naskýtá množství možností, kde a jak trávit volný čas.

Foto: Jan Andreáš

z ústraní do společnosti,

Časopis není ojedinělým projektem, navazuje asi na nějakou dlouhodobější koncepci práce s danou věkovou skupinou, že?

Ano, samozřejmě. Při založení tohoto časopisu vycházíme z programového prohlášení městské rady, kdy jsme si předsevzali, že se vynasnažíme o co nejlepší informovanost jednotlivých skupin obyvatel. Pokud jde o skupinu seniorů, olomoucká radnice se jejich problematice věnuje opravdu dlouhodobě a troufám si říct, že i nadstandardně ve srovnání s mnoha jinými městy. Časopis Olomoucký senior je jen doplněním celého spektra. Podporujeme dlouhodobě neziskové organizace, které tvoří nabídku aktivit pro lidi z této věkové kategorie, a jsme také jedním z mála měst, kde stále roste počet klubů pro seniory. V devadesátých letech takové kluby v mnohých městech postupně rušili, u nás jich však přibývá. Dnes jich je mimochodem v Olomouci osmnáct zřizovaných městem a několik dalších, které sdružují bývalé zaměstnance konkrétních podniků. Snažíme se seniorům zpříjemnit a zkvalitnit pobyt ve městě i prostřednictvím dlouhodobého projektu Bezbariérová Olomouc. V Olomouci je jeden z nejlepších poměrů nízkopodlažních tramvají a autobusů v MHD, přebudováváme postupně chodníky a přechody pro chodce tak, aby byly bezbariérové. Každým rokem tento projekt naplňujeme dalšími aktivitami. Ale nejsme zaměřeni jen na volný čas a bezbariérovou dopravu. Rozšiřujeme bydlení pro seniory, podpořili jsme výstavbu nového domova pro seniory ve Slavoníně, myslím, že je toho docela dost.

Součástí práce magistrátu je i pořádání akcí, na nichž se setkávají starší obyvatelé města.

Projektu Bezbariérová Olomouc se věnujeme na jiném místě tohoto čísla Olomouckého seniora. Pojd'me tedy dál. Jakou vlastně máte vy osobně vazbu k sociální problematice a k oblasti seniorů?

Pracuji v této oblasti už od začátku devadesátých let, od roku 1993, tehdy to byl ještě na Magistrátu města Olomouce odbor sociálně-zdravotní. Už tehdy jsem měla základní vizi, že se s lidmi musí pracovat osobně. Navštěvovala jsem starší lidi doma, byla jsem často v terénu a snažila se poznat, jaké to je, co ti lidé potřebují a co se pro ně dá udělat. Opravdu je pro takovou práci podstatná základní osobní zkušenost, když navštívíte doma staré lidi a zjistíte, jaký je pro ně problém dostat se vůbec ven z bytu, jak mimořádně těžko řeší to, co je pro mladého člověka úplně samozřejmé, pak teprve zjistíte, co je opravdu potřebné. Už tehdy jsem se zasazovala o to, aby se u nás nerušily kluby seniorů, což se podařilo a dnes už nikdo nepo-

chybuje, že to má význam. Dnes je v klubech seniorů města zaregistrováno přes tisíc lidí, a to je určitě dobrý počet.

Při oněch návštěvách v domácnostech starých lidí jste si odnesla nějaké zásadní rozhodnutí?

Dá se to tak říci. Velká část lidí, které jsem navštěvovala, měla více problémů. Potřebovali jiné bydlení, služby, podporu, ale většina z nich žila sama a nechodili téměř ven. Nebylo kam, nebylo s kým. Neměli informace. Mým cílem bylo a je dostávat tyto lidi ven z bytů, nastartovat je, aby měli motivaci hezky se obléct, jít ven, zajít si k holiči a třeba na nějaké setkání... aby se nám dařilo lehčeji, příjemněji prožít život, naplněný různými aktivitami, setkáními a zážitky, a nikoliv život stranou v izolaci a osamění. Uvědomme si, že v dnešní době funguje rodina jinak než před lety. Dnes podstatně větší část lidí včetně seniorů žije sama. Rizika plynoucí z této možné osamělosti se snažíme minimalizovat a pomoci tím k příjemnějšímu životu.

Michal Foltá

Na návštěvě v Domově seniorů Pohoda Chválkovice

Domov seniorů Pohoda Chválkovice patří mezi tradiční a zavedené organizace, které ve městě Olomouci poskytují pobytové služby seniorům a občanům se zdravotním postižením.

Jak název napovídá, areál Domova seniorů Pohoda Chválkovice se nachází v klidné části města ve Chválkovicích, v místě s krásným výhledem na Svatý Kopeček.

Chválkovické zařízení poskytuje dva typy služeb, a to domov

pro seniory a chráněné bydlení. Cílem služby domov pro seniory je podpora lidí se sníženou soběstačností, tedy klientů, kteří potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby, a tato péče a pomoc jim nemůže být poskytnuta v domácím

prostředí. Chráněné bydlení je pak určeno pro osoby, které nemohou svou sociální a zdravotní situaci řešit ve svém přirozeném prostředí, ale jsou schopni částečně sebeobsluhy.

Začalo to už v roce 1941

Historie Domova pro seniory Pohoda Chválkovice spadá do roku 1941, kdy byl domov důchodců kolaudován jako Siechhaus (z němčiny sieche = chorý). V roce 1959 bylo označení Siechhaus (používal se také český ekvivalent Městský chudobinec) změněno na nové označení Domov důchodců s kapacitou 71 obyvatel, která byla postupně navyšována.

V roce 1978 byl v těsné blízkosti Domova důchodců uveden do provozu Domov – penzion pro důchodce s kapacitou 206 bytových jednotek. V roce 1991 pak došlo k připojení penzionu pro důchodce k Domovu důchodců.

Od února 2009 organizace nese název Domov seniorů POHODA Chválkovice příspěvková organizace a kapacita jednotlivých služeb je 218 osob pro domov pro seniory (od 1. dubna letošního roku bude zvýšena na 290) a 109 osob pro chráněné bydlení.

Nechybí kaple ani lékařka

V rámci zvyšování kvality a kapacity poskytovaných služeb byla v roce 2013 dokončena nová budova pro službu domov pro seniory s kapacitou 100 klientů. V přízemí této nové budovy je klientům k dispozici kaple, ve které se pořádají pravidelná shromáždění, a spole-

Celkový pohled na areál Domova seniorů Pohoda.

Pokoje jsou zařízené jednoduše, ale vkusně.

čenský sál, který bývá využíván nejen pro pořádání různých akcí pro klienty (koncerty, besídky, přednášky), ale také například pro vzdělávání zaměstnanců. Přímo v budově je také ordinace praktické lékařky a do zařízení pravidelně dochází odborní lékaři. Pokoje klientů jsou 1–2 lůžkové, jsou vybaveny běžným nábytkem a klient má možnost dovybavit si ho dle svého vkusu. Každý pokoj má vlastní koupelnu, WC, balkon a samozřejmě je také připojení na internet a přípojka na TV. Jednotlivá patra jsou barev-

ně odlišena a kromě pokojů klientů a zázemí zaměstnanců domova najdeme na každém patře také 2 společenské místnosti, ve kterých probíhají skupinové a rehabilitační aktivity klientů. Budova i její okolí jsou bezbariérově upraveny a klienti tak mají možnost krátké procházky či posezení na lavičkách před i za budovou.

V současné době se také rekonstruuje budova bývalého penzionu a připravuje se rekonstrukce hlavní budovy i budovy s chráněným bydlením.

(han) **Výhled z balkonu. Foto: archiv**

Jak s počítačem? Maltézská pomoc nabízí počítačové kurzy pro seniory

Naučit se základům práce s počítačem není nikdy od věci... Foto: archiv

Už šestým rokem pořádá Maltézská pomoc centrum Olomouc za přispění města projekt Vzdělávání seniorů v oblasti moderních technologií. Snahou projektu je poskytnout široké veřejnosti z řad seniorů ucelené znalosti pro používání moderních technologií, které zejména v posledních letech zažívají veliký rozmach. V současné době nabízí celkem tři vzdělávací kurzy pro seniory. „Jedná se o kurz Po-

čítače pro úplné začátečníky, dále o kurz Počítače pro mírně pokročilé a také o kurz Digitální fotografie. Díky tomu se k nám mohou hlásit nejen zájemci, kteří nemají s prací na počítači žádné nebo minimální zkušenosti, ale také ti, kteří již něco znají a chtějí se jen zdokonalit nebo si doplnit informace,“ vysvětlil koordinátor projektu a lektor Tomáš Lehar. Senioři se v počítačových kurzech naučí pracovat s operač-

ním systémem Windows a seznámí se s jeho základním ovládáním. Postupně se naučí vytvářet složky a soubory pro efektivní organizaci dat v počítači. Dále se naučí používat program na psaní textu, vyhledávat si informace na internetu, posílat a číst e-mailové zprávy a také si volat přes komunikační program Skype. V kurzech Digitální fotografie se naučí teorii focení, nastavení digitálního fotoaparátu, tipy a triky pro lepší fotografie. Také stažení fotek do počítače a jejich následnou úpravu, vkládání efektů, tvorbu koláží a další.

Kurzy probíhají jednou týdně, celkem v deseti lekcích po třech hodinách. Každý účastník dostává průběžně vytisknutá skripta, díky kterým může cvičit a trénovat i samostatně doma. Více informací o projektu naleznete na internetových stránkách organizace: www.maltezskapomoc.cz v sekci Centra – Olomouc. Zájemci se mohou hlásit buď osobně každé pondělí v kancelářích Maltézské pomoci (Wurmova 7), případně na telefonu 732 662 658 či e-mailu modernise-nior@maltezskapomoc.cz. (red)

Kam za kulturou a společenským životem

Máte problém rozhodnout se, co s volným časem? Rozhodně není od věci vypravit se na nějakou zajímavou akci. Je možné, že vás už nebaví trávit dny doma a chcete mezi lidmi, jenže nevíte, jaká událost se kde chystá a na kterou akci se vypravit. Náš časopis vám proto zkusí být průvodcem a nabídnout takové zajímavé události, při nichž by se člověk rozhodně neměl nudit. Zkuste si tedy vybrat.

DUBEN

ACADEMIA FILM OLOMOUC

49. mezinárodní festival populárně-vědeckých filmů

termín: 15.–20. dubna

místo: Umělecké centrum Univerzity Palackého – Konvikt

BRÁNY PAMÁTEK DOKOŘÁN

Zpřístupnění předsálí slavnostního sálu (s kulturním programem), tereziánský pokoj, dvorní kaple, knihovna, kostel sv. Štěpána, kapitulní kaple Panny Marie Sněžné, konventní zahrada s kaplí, hlavní vyhlídková věž, venkovní prostory hospodářského dvora, zákristie.

termín: pátek, 18. dubna

místo: Klášterní Hradisko

FLORA OLOMOUC

Jarní etapa mezinárodní zahradnické výstavy a veletrhu.

termín: 24.–27. dubna

místo: Smetanovy Sady

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

U ohně, ohňová show, soutěž o nejlepší čarodějnickou masku, postavení májky, soutěže a hry s dobrovolnými hasiči, koncert, opékání masa.

termín: středa 30. dubna

místo: Korunní pevnůstka

KVĚTEN

EKOLOGICKÉ DNY MÁJOVÁ OLOMOUC

Ekojarmark, kulturní program, instalace rozkvetlého stromu na náměstí.

termín: čtvrtek, 1. května

místo: Horní náměstí

DVOŘÁKOVA OLOMOUC mezinárodní hudební festival

termín: 1.–20. května

místo: Horní náměstí

DEN EVROPY

Venkovní program s koncerty, zábavou a soutěžemi.

termín: úterý, 6. května

místo: Horní náměstí

Díky akcím, jako jsou Brány památek dokořán, ožívají různá historická zákoutí města.

Foto: Jan Andreáš

ZAHÁJENÍ TURISTICKÉ SEZONY

termín: úterý, 13. května

místo: Horní náměstí

DIVADELNÍ FLORA

18. ročník mezinárodního divadelního festivalu

termín: 15.–25. května

místo: Horní náměstí

OLOMOUCKÁ MUZEJNÍ NOC

Zpřístupnění více než 20 objektů a organizací, noční prohlídky expozic s doprovodným programem.

termín: pátek, 16. května

místo: město Olomouc

MÁJOVÁ VESELICE

Ples nejen pro seniory na Výstavišti Flora.

termín: 29. května 2014

místo: Pavilon A

BEERFEST

13. ročník pivního festivalu

termín: 28.–31. května

místo: Korunní pevnůstka

Z Olomouce do Jeseníka bez bariér

Víte, kam můžete pohodlně zajet v jakémkoli ročním období, není to daleko od Olomouce a je tam vždy příjemně? Kam lze dojet bezbariérovým vlakem a ve městě pod krásnými hřebeny hor se dá dobře pohybovat? Správně, snažíme se vás nalákat na výlet vlakem do města Jeseníku. Dostanete se tam za dvě hodiny z olomouckého hlavního vlakového nádraží, pro

zející z roku 1418. V centru města určitě navštívíte areál bývalého kláštera voršilek, zvláště pokud si chcete oddechnout a máte s sebou děti. Areál v současnosti využívá

TIP NA VÝLET

základní škola, je zde sportoviště a městská hvězdárna. Najdete zde kapli ve starokřesťanském stylu. Pokud se chcete vydat na procházku a prohlédnout si architektonické skvosty lázeňského města, je k dispozici pětikilometrový okruh, který začíná na Masarykově náměstí s renesanční radnicí a pokračuje přes pohádkové Zámecké náměstí s Vodní tvrzi kolem tajemného domu Katovna a k dalším skvostům.

Ve zmíněné Vodní tvrzi nyní sídlí Vlastivědné muzeum Jesenicka. Mezi stálé expozice patří historie jesenického regionu, expozice geologie a mineralogie Jesenicka, expozice fauny a flory Jesenicka a expozice čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století, která se nachází ve sklepení muzea.

Lázně uprostřed hor

Areál Priessnitzových léčebných lázní dva kilometry za městem také stojí za návštěvu. Leží v malebném prostředí na svazích Studničního vrchu, nejsevernějším výběžku Slezska a Moravy v průměrné nadmořské výšce 620 m n. m. na místě původní osady Grafenberg, v níž se roku 1799 narodil Vincenz Priessnitz, světoznámý zakladatel těchto vodoléčebných lázní. Lázně mají

mimořádně příznivé klimatické podmínky, neboť jsou ze tří stran chráněny vysokými hřebeny hor. Pouze na východ je údolí otevřeno do polských rovin. Tato poloha zajišťuje velmi vhodné mikroklima pro celoroční léčení, především dýchacích cest, potíží krevního oběhu a nervové soustavy. Chcete-li si vychutnat atmosféru přírody, v níž jsou lázně zasazeny, zvolte procházku Malou nebo Velkou kolonádou. Jistě narazíte na unikátní Balneopark, který je volně přístupný veřejnosti. Navazuje na tradiční vodoléčbu Vincenze Priessnitzze a je koncipován jako „vodní zahrada“, kterou prochází potok s vybudovanou soustavou zastavení sloužících k hydroterapii a relaxaci.

Rybaření na Bobrovníku

Pokud byste se chtěli vydat za město, nabízí se několik tras. Tu nejvhodnější vám doporučí v informačním centru na hlavním Masarykově náměstí, v přízemí budovy obchodního centra Alkron nebo v dalším infocentru poblíž Priessnitzova léčebného pavillonu, nedaleko autobusové zastávky u areálu lázní. Jako cíl nenáročného výletu se nabízí třeba Bobrovník, romantické výletní místo se dvěma restauracemi s venkovním posezením, kde si také můžete vyzkoušet štěstí při rybolovu.

V Jeseníku a okolí je zkrátka co vidět i co dělat. Komu by to ale nestačilo, má od nás tajný tip: jízdenka na vlak vám platí celý den a je přestupní, takže pokud se vám nechce jet rovnou domů, můžete jízdu přerušit třeba v Ostružné nebo Branné a podniknout procházku bývalými německými vesnicemi zasazenými v pěkné horské přírodě. **Hynek Pečinka**

V obci Rejvíz, kousek od Jeseníku, vám předvedou historické způsoby tkaní. Foto: M. Foltu

seniory má dráha slevu. Cesta vám docela rychle uteče, za oknem se bude míhat napřed rovinatá hanácká krajina, která od Zábřeha bude přecházet do kopečků, kopců a následně jesenických hřebenů. A jsme u cíle, na nádraží v Jeseníku.

Jeseník, město u česko-polských hranic, je známý především díky Priessnitzovým léčebným lázním, samotné město láká svou atmosférou a klidem. Ať přijedete v zimě či v létě, má město a jeho okolí co nabídnout. Vydat se do města můžeme z nádraží pěšky nebo využít autobusové spojení přímo do areálu lázní.

Město lze poznat z procházkového okruhu

Ve městě samotném nás může zaujmout farní kostel Nanebevzetí P. Marie, hlavně jeho oltář pochá-

Olomouc, 1714: malíř, pivovar a jedno seznámení

Naše město je plné příběhů, zážitků, náhodných i plánovaných setkání, zármutku i štěstí, nervozity i pohody, a tak mi dovoluňte podhalit závoj jednoho obyčejného dne, který proběhl před třemi sty lety.

Psal se rok 1714, olomoucké ulice se zavlnily množstvím praporů a v záplavě barev se prochází cizinec, který zvědavými pohledy zkoumá průčelí domů, okna a výkladní skříně. Mnoho bylo obětováno na instalaci, jež oslavovaly událost, která byla cizinci neznámá. Nenačází u místních odpovědi na své dotazy, setkává pouze rozesmáté tváře olomouckých občanů spěchajících směrem k centru. Snaží se zjistit informace ohledně skutku, jenž musel nastat, že toliko rozveseluje olomoucké obyvatele.

Došel až na místo Dolního náměstí a sleduje čilý ruch panujících kolem. Dav lidí všech vrstev hučí v čilém obchodním ruchu na zdejších známých trzích. Jsou zde lidé oděni v drahých látkách, ale také v nuzných hadrech a mnozí stojíce vedle sebe sledují stavební hemžení v blízké dnešní Lafayettově ulici. Z nedalekého místa poblíž Blažejského náměstí lze slyšet povely silného hlasu, který velí místním

vojenským plukům „Pozor, teď! Pozor – teď“. Povel jakoby doplňoval rovnající se změt žebříků a lešení, které se rovnalo v Lafayettově ulici. Proud lidí s postupujícím časem houstne a cizinec se již zde necítí příliš dobře a odchází obhlédnout místo, kde bude pracovat.

Malými uličkami prochází směrem k jezuitskému konviktu a znaleckým okem kladně hodnotí krásu a nápaditost zdejší výstavby, která, jak se na první pohled zdá, nechtí zažité zvyky pravoúhlých ulic a v rozkvětu natažených ulic šplhajícími terény kopíruje psí víno v jeho divokém růstu po zdejších hradbách. Je to přenádherné město, pomyslí si jeho umělecká mysl, která hloubá v detailech fasády domu ve Ztracené. Málem vrazil do dívky, která leknutím vykřikla. „Velice se omlouvám, slečno“, řekl a omluvně se uklonil. Mladá žena se nesměle pousmála a cizinec pokračoval: „Dovolte mi, prosím, abych se představil, jmenuji se Johann Christoph Handke“, a podal slečně ruku. „Anna“, řekla nesměle slečna, která nevěděla, s kým má tu čest a jak by s ním vlastně měla hovořit. Lehkým pokrčením v kolenu udělala zdvořilostní pukrle a krásně se usmála. Johann našel v tom úsměvu zalíbení a nechtěl se společnosti slečny vzdát: „Nevíte, co se zde děje, že je ve městě takový rozruch?“

Anna se uchechtla a pak se udiveně podívala na Johanna. „Vý to nevíte? Myslela jsem, že všichni muži v okruhu sta kilometrů musí vědět, co se chystá.“ „Ne, opravdu nevím“, odvětil Johann a stále trval na svém dotazu. „Začali stavět pivovar, opravdický veliký měšťanský pivovar“, dodala znalecky.

Johann pokrčil rameny a chopil se své šance. „A vy, slečno, se

nezajímáte o tento nápoj?“ „Ne,“ odpověděla Anna. „Já se spíše zajímám o umění, to je pravý nápoj pro mne.“ To Johanovi přímo zahrálo do karet. „Mohl bych Vás tedy pozvat na prohlídku mého nejnovějšího olomouckého díla, malby v auditoriu univerzity?“ Anna byla překvapena, že poznala muže, který nepodléhá pivní panice místních a navíc je to přece umělec! Nabídl jí rámě, ona jej přijala, on už ji nepustil a ona se ho držela...

Příběh je smyšlenou představou běžného dne v Olomouci, postaven na několika málo historických faktech.

Autor: Zdislav Doleček

Jan Kryštof Handke

Německy Johann Christoph Handke (18. února 1694 Rýmařov – 31. prosince 1774 Olomouc) byl významný moravský barokní malíř. Jádrem jeho výtvarného díla vzniklo v Olomouci. Do Olomouce přišel dvacetiletý malíř v roce 1714 a žil zde v měšťanském domě v ulici Ztracená. Pochován byl v dnes již zaniklém kostele Panny Marie na Předhradí v Olomouci. Jeho díla v podobě velkolepých fresek zdobí například kapli Božího těla, katedrálu svatého Václava, kostel Panny Marie Sněžné, baziliku Nanebevzetí Panny Marie na Svatém Kopečku či klášter Hradisko.

Stavba měšťanského pivovaru v Olomouci

začala skutečně v době příchodu malíře do města v roce 1714. Pivovar znamenal soustředění výroby piva z dosud roztroušených pivovarů v právozárečných měšťanských domech do jednoho velkého zařízení. Pivo zde vařili do konce 19. století.

Handkeho fresky v kapli Božího těla. Foto: Jan Andreáš

Město bez bariér? To je cíl velkolepého projektu

Projít městem může být někdy docela oříšek. Bývá to o to těžší, oč hůře se pohybujeme a oč více bariér nám brání v cestě.

To, čeho si člověk zcela zdravý ani nevšimne, může být pro hůře pohyblivého nebo třeba pro maminku s kočárkem nepříjemný až neřešitelný problém.

Už více než deset let se proto v Olomouci postupně uskutečňují kroky, které mají v důsledku vést k tomu, abychom se mohli ve městě pohybovat skutečně bez jakýchkoliv bariér. Projekt Bezbariérová Olomouc má už dnes na kontě celou řadu konkrétních pozitivních výsledků i ocenění zvenčí. Od roku 2001 se díky projektu a snaze lidí, kteří se na jeho realizaci podílejí, mění Olomouc v město otevřené všem bez rozdílu.

Napříč celým městem

V rámci projektu Bezbariérová Olomouc se každým rokem snaží město upravit část nejpoužívanějších veřejných tras tak, aby na nich nebyly žádné nepříjemné bariéry. Znamená to například opravit chodníky, odstranit obrubníky v místech přechodů přes silnice a zpřístupnit budovy, které plní nějaké veřejné funkce. Mapu bezbariérových tras pak může zájemce najít na internetových stránkách města (<http://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/projekt-bezbarierova-olomouc/mapa-bezbarierovych-uprav>). Pohled na tuto mapu dokazuje, že se za léta realizace projektu podařilo vytvořit souvislou síť tras napříč celým městem, kde se už s nepříjemnými překážkami v cestě chodec nesetká.

„Když připravujeme novou bezbariérovou trasu, oslovujeme vždy instituce, které v těchto místech sídlí, aby se zapojily do projektu a vytvořily bezbariérový vstup do svých objektů. My jim pak pomůžeme sehnat na potřebné úpravy dotaci,“ vysvětluje Jana Chudobová, manažerka projektu Bezbariérová Olomouc. Tyto nabídky se týkají například poboček pošty, ordinací soukromých lékařů a podobných služeb, které využívá veřejnost. „Jsme jedním z mála měst, které má přímo jako součást rozpočtu dotační tituly Bezbariérová doprava a Bezbariérové úpravy,“ dodává Jana Chudobová.

Samozřejmostí jsou pak bezbariérové vstupy do budov v majetku města a péči magistrátu či příspěvkových organizací města. Bez problémů se tak hůře pohyblivý člověk dostane do zoologické zahrady, do Moravského divadla Olomouc či na všechna pracoviště magistrátu, jejichž činnost s sebou nese i návštěvy občanů. Bezbariérové vstupy má už i řada významných památek, u některých to ovšem kvůli jejich stavebnímu řešení a památkové ochraně technicky není možné.

Nejde jenom o chodníky

Tyto nejviditelnější a více méně technické úpravy ovšem nejsou ani zdaleka jediným obsahem celého projektu. „Další důležitou součástí našeho projektu je postupná proměna vozového parku Dopravního podniku města Olomouce,“ říká náměstkyně primátora Eva Machová. „Veškeré nově pořizované vozy už jsou nízkopodlažní, a podíl nízkopodlažních vozů je tak jedním z nejvyšších v České republice.“

Náměstkyně Eva Machová (stojící) a koordinátorka projektu Jana Chudobová prověřují bezbariérové úpravy. Foto: archiv

Možnost snadno nastoupit do vozu MHD je tak dostupná ve stále větší míře i lidem s horší pohyblivostí.

Další zajímavou součástí bezbariérových úprav ve městě je například vytváření haptických, tedy hmatových modelů významných budov, které umožní daleko lepší představu o památkách pro lidi se zrakovým postižením. Na tomto projektu společnosti Tyfloservis se město podílí finanční podporou. „K dispozici jsou například dřevěné modely radnice, kláštera Hradisko, kostela svatého Mořice, katedrály svatého Václava či pravoslavného kostela svatého Gorazda,“ vyjmenovává náměstkyně Eva Machová.

O tom, že se v Olomouci postupuje správně, ostatně svědčí i nedávné ocenění. V roce 2012 převzali zástupci Olomouce v Bruselu Cenu evropské komise Acces City Award právě za odstraňování bariér ve městě. (mf)

O čem se psalo před sto a více lety

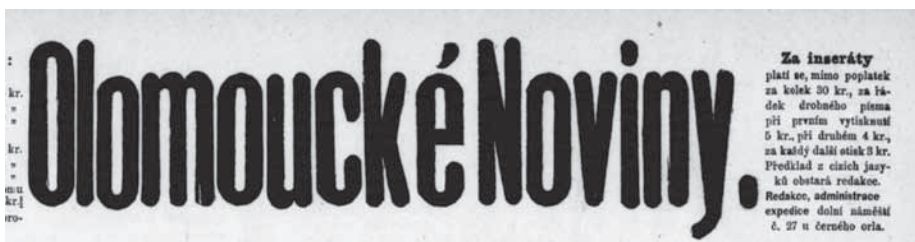
Nejspíš znáte to rčení, které tvrdí, že není nic staršího než včerejší noviny. No, co potom ale noviny staré sto a více let? A i když drsná realita opravdu většinu den starých

a s tím spojený úpadek některých finančních ústavů (vždy ovšem s dovětkem, že se to našich, tedy českých či naopak německých bank, záložen a kampeliček vůbec

novin vede do sběru, do tříděného odpadu či případně do kamen, díky knihovnám máme i my dnes možnost se do takových sto let starých novin podívat. V Olomouci vycházely v 19. a na začátku 20. století noviny různé, česky i německy psané. Zatímco olomouckým

netýká), katolický Našinec se s gusem věnoval tzv. Švihově aféře, tedy zprávě o tom, že národně socialistický poslanec Karel Šviha je placeným důvěrníkem pražské policie (později se prokázalo, že Šviha spolupracoval přímo s následníkem trůnu Františkem Ferdinandem),

Němcům ponejvíce vyhovovaly Mährisches Tagblatt, české publikum četlo například Olomoucké Noviny či Našince. Dodejme, že noviny si čtenář tehdy nevybíral ani zdaleka jen podle jazykové vybavenosti, ale především podle stavovské a politické orientace. Zcela jiný tisk tehdy četl konzervativně laděný měšťan a jiný zase radikálně a sociálně smýšlející intelektuál. A vzájemným útokům se tehdejší konkurenční listy věnovaly opravdu s velikou chutí.

Podívejme se tedy, čím se olomoucké čtenářstvo bavilo a vzdělávalo v březnu roku 1914, tedy přesně před sto lety, a co zajímalo čtenáře v desetiletích předchozích.

Přesně před sto lety se v Olomouci řešil například krach Měšťanského právovárečného pivovaru

čtenářstvu se opakovaně předkládaly také zajímavé případy „cikánské“ kriminality v Olomouci a okolí.

A co zahraničí a velká politika? Docela idylické zprávy. Monarchové, kterým zbývaly (v případě Františka Ferdinanda a jeho choti Žofie) zhruba tři měsíce života a v případech ostatních poslední čtyři roky na trůnech, cestovali a navštěvovali se jako o život. Posuďte sami na příkladu zpráv ze 28. března 1914 (zprávy přepisujeme doslovně). Jak se zdá, živo bylo toho dne hlavně na zámku Miramare u Terstu:

- *Princ Bedřich pruský odjel z Rio de Janeiro do Buenos Aires, aby navštívil presidenta argentinského.*
- *Dnes ráno odjeli němečtí císařští manželé jachtou Hohenzollern*

z Benátek do Terstu, kde v poledne před Miramare zakotvili.

- *Mezi vládou holandskou a ruskou jedná se o svolání III. mírové konference na jaro roku 1917.*
- *Následník trůnu pobude do 14. dubna na Miramare, načež odjede na Konopiště, odkudž navštíví bavorského krále v Mnichově.*
- *Císaře Viléma uvítal dnes v Miramare arcivévoda František Ferdinand s rodinou, admirál Löfler, baron Koudelka a princ Hohenlohe. Po té bylo dejeneur.*

O tři měsíce později byl v Sarajevu František Ferdinand d'Este zavražděn o další měsíc později začala první světová válka... Čtení na stránkách novin z jara téhož roku přitom rozhodně nenasvědčuje tomu, že se o pár měsíců později svět definitivně změnil a vypuklo jedno z největších utrpení dvacátého století. (mf)

Nešetnosť. Veškeré telegrafické tyče na nádražní silnici v Olomouci polepeny jsou plakáty, jimiž se obecenstvo vyzývá, aby se elektr. drátů nedotýkalo, poněvadž je to nebezpečno. Ovšem výstraha tato dává se jen — Němcům! Plakáty jsou totiž jeu německé, jakoby české obecenstvo výstrahy nepotřebovalo! To je nešetnosť až surová! Přišel trochu brzo. Pan Sklenář k v Pterově našel včera ve své zahradě živého chrousta, jenž dle všeho si to splel. Přišel místo do slunečního května do mrazivého dubna.

Národnostní boj se projevoval všude - třeba i v boji o dvojazyčné cedulky na sloupech. To ovšem chrousta, kterého našel jistý zahradník v dubnu, asi netrápilo...
(Našinec, 2. dubna 1899)

Známa firma. V Olomouci byl zatčen ve čtvrtek známý zloděj Isák Daniel, pocházející z Debrecna a který byl již celkem 73krát vesměs pro krádeže trestán. Nyní byl opět zatčen pro krádeže, které páchal v okolí Pterova. Daniel (cikán) byl dodán do vyšetřovací vazby ku krajskému soudu.

O zločinech cikánů či třeba židů se psalo v novinách celkem hojně a s neskryvaným potěšením redaktorů. (Našinec, 28. 3. 1914)

Proč bychom se nebavili aneb nemusíme jen háčkovat

Představy o činnosti v klubech seniorů mohou být různé. Dost možná, že ve většinové společnosti přetrvává klišé o háčkujících babičkách a dědečcích bafajících někde v koutku tiše z fajfky. Ve skutečnosti může být dění v ta-

kovém klubu velmi pestré, o čemž svědčí i fotografie z malého fotbalového turnaje Klubu seniorů Nedvězí. Při tradičním předprázdninovém červnovém posezení se zde konává právě takováto sportovní akce, při níž se dá současně gri-

lovat klobásky, točit pivo a bavit se zpěvem. Na vše dohlíží zdravotní personál s nezbytnými „léčivými likéry“...

Tak co, pořád si ještě myslíte, že je v klubech seniorů nuda? (mf)

Brány památek dokořán

Mezinárodní
den památek
a historických sídel

pátek 18. 4. 2014

9:00–17:00

Klášteří Hradisko
Olomouc

Zpřístupnění Konventní zahrady

kulturní program v Konventní zahradě
volný vstup | ukázky barokní opery

Komentované prohlídky s průvodcem

o historii národní kulturní památky
Klášteřího Hradiska

zpřístupnění slavnostního sálu, předsálí,
nádvoří se Saturnovou kašnou,
kaple sv. Štěpána, Konventní zahrady

9:00, 10:30 | pro olomoucké kluby seniorů

15:00 | pro veřejnost

jednotné vstupné 20 Kč

výnos ze vstupného půjde

na obecně prospěšnou společnost

pro památkovou obnovu Hradiska

